

بلاک چین می‌تواند نظام بانکی را متحول کند؟

در دنیای امروز، فناوری‌های نوین به سرعت در حال تغییر شیوه‌های ارائه خدمات مالی هستند.

در دنیای امروز، فناوری‌های نوین به سرعت در حال تغییر شیوه‌های ارائه خدمات مالی هستند. یکی از این فناوری‌ها، بلاک چین است که قابلیت‌های زیادی در افزایش امنیت، کاهش هزینه‌ها و بهبود عملکرد بانک‌ها دارد؛ اما هنوز در بسیاری از کشورها، از جمله ایران، به طور گسترده مورد استفاده قرار نگرفته است. محققان در یک پژوهش، تلاش کرده‌اند تا نقش راهبردی

این فناوری را در سیستم‌های مالی بررسی کنند. **به گزارش ایسنا، تحولات فناوری اطلاعات تأثیر شگرفی بر صنعت بانکداری گذاشته است. در سال‌های اخیر، با گسترش خدمات دیجیتال، بانک‌ها دیگر تنها به ارائه خدمات حضوری متکی نیستند و از راهکارهای الکترونیکی بهره می‌برند. با این حال، این تغییرات چالش‌هایی را نیز به همراه داشته است. امنیت تراکنش‌ها، حفظ حریم خصوصی، و افزایش سرعت انجام مبادلات مالی از جمله دغدغه‌هایی است که نیاز به فناوری‌های پیشرفته‌تر را برجسته می‌کند. یکی از فناوری‌هایی که می‌تواند این چالش‌ها را برطرف کند، بلاک چین است.**

بلاک چین یک سیستم ثبت اطلاعات است که به طور غیرمتمرکز عمل می‌کند. این فناوری امکان ذخیره و تبادل داده‌ها را بدون نیاز به یک نهاد مرکزی فراهم می‌کند. از مهم‌ترین ویژگی‌های آن، امنیت بالا و شفافیت در ثبت تراکنش‌ها است. در بانکداری، این فناوری می‌تواند نقش مهمی در جلوگیری از تقلب، تسهیل پرداخت‌های بین‌المللی، و کاهش هزینه‌های اجرایی داشته باشد. با توجه به اهمیت این موضوع، بررسی کاربردهای بلاک چین در سیستم مالی کشور ضروری به نظر می‌رسد. در همین راستا، علیرضا ایرج پور، پژوهشگر دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، به همراه دو همکار دیگر، مطالعه‌ای را در زمینه بررسی ارزش آفرینی راهبردی فناوری بلاک چین در حوزه‌های مالی و بانکی انجام داده‌اند. این پژوهش به دنبال یافتن راهکارهایی برای بهره‌گیری مؤثرتر از این فناوری در نظام بانکی و مالی است.

محققان در این پژوهش، مقالات علمی منتشرشده بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲ در داخل کشور و ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۳ در خارج از کشور مورد بررسی قرار دادند.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهند که بلاک چین می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر بانکداری و خدمات مالی داشته باشد. از جمله مزایای آن می‌توان به افزایش شفافیت در تراکنش‌های مالی، کاهش هزینه‌های عملیاتی بانک‌ها، بهبود امنیت اطلاعات، و افزایش سرعت پردازش مبادلات اشاره کرد. این فناوری همچنین می‌تواند به توسعه مدل‌های کسب و کار نوین در حوزه بانکداری کمک کند.

همچنین، پژوهشگران دریافته‌اند که یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در مسیر پذیرش بلاک چین، نبود زیرساخت‌های مناسب و آگاهی کافی در میان مدیران بانکی است. با این حال، اگر بانک‌ها و مؤسسات مالی به درستی از این فناوری استفاده کنند، می‌توانند در مسیر افزایش کارایی و کاهش ریسک‌های مالی گام‌های مؤثری بردارند.

اهمیت این یافته‌ها در شرایط کنونی نظام بانکی کشور دوچندان است؛ در حالی که بسیاری از بانک‌های جهان از فناوری بلاک چین برای بهبود خدمات خود استفاده می‌کنند، بانک‌های ایران هنوز در مراحل اولیه بهره‌گیری از آن قرار دارند. اگرچه این فناوری به دلیل نو بودن، چالش‌هایی مانند پیچیدگی‌های حقوقی و فنی دارد؛ اما می‌تواند مزایای بسیاری را برای بانک‌ها و مشتریان فراهم کند. به عنوان مثال، با استفاده از بلاک چین، فرآیند احراز هویت مشتریان (KYC) می‌تواند سریع‌تر و دقیق‌تر انجام شود، که این امر نقش مهمی در جلوگیری از تقلب‌های مالی دارد.

این نتایج علمی در فصلنامه «پژوهش‌های پولی-بانکی»، که وابسته به پژوهشکده پولی و بانکی است، منتشر شده است. انتشار این پژوهش در یک نشریه معتبر علمی نشان‌دهنده اهمیت موضوع و تأثیر بالقوه آن بر آینده صنعت بانکداری است و با توجه به نتایج این مطالعه، انتظار می‌رود که در آینده، بانک‌های کشور برنامه‌ریزی جدی‌تری برای بهره‌گیری از فناوری بلاک چین داشته باشند.